

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců Mgr. Moniky Chaloupkové a JUDr. Pavla Peláka v právní věci žalobkyň: a) **K.N.**, , b) **V.K.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice, za účasti osob zúčastněných na řízení: 1) Občanské sdružení Bonanza, Vendolí čp.308, 569 14 Vendolí, 2) Mgr. L. B. , 3) L. B., v řízení o žalobě proti sdělení Krajského úřadu Pardubického kraje k podnětu k přezkoumání veřejnoprávní smlouvy – odložení podnětu ze dne 20.10.2010, čj. KrÚ-21338/49/2010/OMSŘ/MV-18,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žalobkyně nemají právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému se toto právo nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 30.11.2010, doplněnou podáním ze dne 1.12.2010, se žalobkyně domáhaly soudního přezkumu sdělení Krajského úřadu Pardubického kraje k podnětu "

k přezkoumání veřejnoprávní smlouvy ze dne 20.10.2010, čj. KrÚ - 21338/49/2010/OMSŘ/MV-18, kterým byl odložen podnět žalobkyň ze dne 8.2.2010 k přezkoumání veřejnoprávní smlouvy podle § 165 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), přičemž uvedeným sdělením byl odložen uvedený podnět žalobkyň k přezkoumání veřejnoprávní smlouvy o povolení stavby uzavřené podle § 168 správního řádu mezi městem Svitavy a Občanským sdružením Bonanza, Vendolí 308 jako stavebníkem, když jako třetí osoby podle ust. § 168 správního řádu byly v této veřejnoprávní smlouvě uvedeny osoby: 1. L.B., 2. Mgr. L.B. a 3. obec Vendolí, Vendolí 103. Předmětem zmíněné veřejnoprávní smlouvy bylo nahrazení stavebního povolení, jež se přímo dotýkalo dle článku II. této smlouvy jmenovaných třetích osob, které vyslovily dle § 168 správního řádu písemný souhlas s jejím uzavřením, přičemž předmětem smlouvy bylo povolení, umístění a zřízení stavby „Stavební úpravy RD – zemědělské usedlosti Vendolí č. p. 18“ na pozemku specifikovaném ve veřejnoprávní smlouvě, v katastrálním území Vendolí (dále jen „stavba“). Žalobu odůvodnily žalobkyně následujícím způsobem.

Žalobkyně jsou vlastníky nemovitostí, rodinných domů č.p. 16 a č. p. 22 ve Vendolí, přičemž tyto nemovitosti „vždy každá z jedné strany“, sousedí s nemovitostí č. p. 18 ve vlastnictví Mgr. L. B. a L.B. Vlastníci zmíněné nemovitosti č.p. 18, tj. L.B. a L.B., v rozporu se schváleným územním plánem Obce Vendolí pronajímají nemovitost č. p. 18 s příslušenstvím Občanskému sdružení Bonanza, které sami založili a jsou jeho členy, když toto zájmové sdružení se specializuje na chov a výcvik koní, který je prováděn na nemovitostech, jež jsou určeny ke zcela jinému způsobu využití (zejména individuální bydlení v rodinných domech, obklopených soukromou zelení a zahrádkami). Žalobkyně v únoru roku 2010 zjistily, že dne 15.12.2009 byla uzavřena veřejnoprávní smlouva z podnětu stavebníka, jímž je zmíněné Občanské sdružení Bonanza, která se týkala stavebních úprav rodinného domu č.p. 18 ve Vendolí. Žalobkyně připsenem ze dne 8.2.2010 požádaly Městský úřad ve Svitavách, aby na základě jejich podnětu byla přezkoumána výše zmíněná veřejnoprávní smlouva, když při jejím uzavření byly porušeny základní zásady správního řízení. Zároveň v tomto dopise namítly, že činnost Občanského sdružení Bonanza je provozována na nemovitostech, které jsou podle územního plánu určeny k jinému způsobu využití. Dne 5.5.2010 obdržely žalobkyně od Krajského úřadu Pardubického kraje „sdělení k podnětu k přezkoumání veřejnoprávní smlouvy – odložení podnětu“ ze dne 30.4.2010. Na toto „sdělení“ žalovaného ze dne 30.4.2010 reagovaly žalobkyně stížností na porušení zákona ze dne 10.5.2010, které vyřídilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR tak, že označilo jednání Městského úřadu ve Svitavách a Krajského úřadu Pardubického kraje jako nezákonné a uložilo žalovanému podle § 156 správního řádu zrušit jim učiněné „nezákonné sdělení“ (tedy sdělení žalovaného ze dne 30.4.2010 o odložení zmíněného podnětu žalobkyň – pozn. krajského soudu). Žalovaný v souladu s pokynem Ministerstva pro místní rozvoj své sdělení ze dne 30.4.2010 zrušil dne 9.9.2010 usnesením pod čj. označeným blíže v žalobě. Protože byl dále žalovaný nečinný, podaly žalobkyně na postup žalovaného stížnost s žádostí, aby žalovaný věc dále řešil. Na tuto stížnost reagoval Krajský úřad Pardubického kraje žalovaným sdělením, tedy sdělením ze dne 20.10.2010, čj. KrÚ 21338/49/2010/OMSŘ/MV-18 (dále jen „žalované sdělení“ nebo „sdělení žalovaného ze dne 20.10.2010“), přičemž žalovaný návrh žalobkyň k podnětu veřejnoprávní smlouvy ze dne 8.2.2010 opětovně odložil.

V části VI. pak žalobkyně podrobně uvedly věcné námitky proti obsahu žalovaného sdělení, když především zdůraznily, že Městský úřad ve Svitavách „v prvním stupni“ nevycházel ze skutečného stavu věci, porušil tak zásadu materiální pravdy stejně tak, jako správní orgán II. stupně, tedy Krajský úřad Pardubického kraje, a tuto rozhodnou skutečnost opomenul posoudit. Ve skutečnosti tak v předmětném objektu dochází k výstavbě nového stavebního celku na nových základech a s využitím pro zemědělské účely. Územní plán toto nepřipouští, neboť „označuje stavby pěstitelského a chovatelského rázu jako nepřipustné pro plochu územním plánem určenou k bydlení.“ Zároveň jsou tak v této části žaloby obsaženy i věcné námitky týkající se postupu Městského úřadu ve Svitavách „v prvním stupni“, když tyto věcné námitky v podstatě brojí proti zmíněné veřejnoprávní smlouvě.

V části VII. pak žalobkyně zdůvodňují, proč podle jejich názoru je nutné hledět na sdělení žalovaného jako na rozhodnutí, když toto sdělení žalovaného je podle jejich názoru rozhodnutím o odvolání, za které je dle jejich tvrzení s odkazem na nález Ústavního soudu ČR ze dne 27.4.2010, sp. zn. III. ÚS 542/09 třeba považovat jejich podnět k přezkumu zmíněné veřejnoprávní smlouvy ze dne 8.2.2010. Žalobkyně tedy v závěru žaloby „navrhují“, aby výše zmíněné sdělení žalovaného, tedy sdělení Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 20.10.2010 výše zmíněného čj., bylo považováno za rozhodnutí „ve smyslu správního řízení“ a dále žalobkyně „mají za to“, že jejich vlastnická a jiná práva ke svým pozemkům jsou předmětnou veřejnoprávní smlouvou přímo dotčena, když s ohledem na umístění a činnost Občanského sdružení Bonanza v objektu č.p. 18 ve Vendolí s dopady na negativní účinky s tím související jsou znehodnoceny na ceně jejich rodinné domy včetně jejich příslušenství, což dokládají odbornými posouzeními Ing. Pavla Záreckého ze dne 20.11.2010 a Ing. Jiřího Valčíka ze dne 5.5.2010. Žalobkyně navrhly, aby žalované sdělení soud zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 21.1.2011 uvedl, že v případě uzavírání veřejnoprávní smlouvy zákon porušen nebyl, přičemž názor žalovaného je na tuto otázku odlišný od názoru Ministerstva pro místní rozvoj. Žalovaný vzal při svém posuzování postavení žalobkyň na zřetel druh povoloovaných staveb (stavební úpravy) a též jejich polohu vůči nemovitostem ve vlastnictví žalobkyň. V případě povoloovaných staveb se jednalo vždy o zemědělskou usedlost a není rozhodné, zda v určitém období byla tato usedlost užívána ke svému účelu s menší či větší intenzitou. Jednalo se o stavební úpravy uvnitř objektu a veškeré stavební úpravy se děly uvnitř dispozice a neměly vliv na okolí. Stavební úpravy jsou v souladu s územně plánovací dokumentací, neboť tam, kde byly prostory k ustájení zvířat, se účel užívání nemění a ostatní část stavby je užívána k bydlení. Žalovaný nesouhlasí s argumentací žalobkyň o ztrátě smyslu zemědělské usedlosti, tím by došlo k „samovolné“ změně účelu užívání stavby, když změnu užívání stavby lze připustit jen na základě pravomocného územního rozhodnutí a písemného souhlasu stavebního úřadu (§81 a 126 odst. 2 stavebního zákona).

Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, rozhodl v řízení vedeném podle ust. §65 a násl. zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:

Jak vyplývá ze správního spisu, uzavřelo město Svitavy s Občanským sdružením Bonanza jako stavebníkem podle § 159 a násl. správního řádu veřejnoprávní smlouvu o povolení stavby ze dne 15.12.2009, přičemž tato smlouva nahrazuje stavební povolení. Tuto možnost připouští stavební zákon v ust. § 116 odst. 1, podle něhož může stavební úřad se souhlasem dotčených orgánů uzavřít se stavebníkem veřejnoprávní smlouvu o provedení stavby nebo terénních úprav, která nahradí stavební povolení, a to za podmínek podle § 161 až 168 správního řádu; ust. § 167 odst. 3 správního řádu se nepoužije. Náležitosti obsahu veřejnoprávní smlouvy stanoví prováděcí právní předpis. Podle ust. § 159 odst. 1 správního řádu veřejnoprávní smlouva je dvoustranný nebo vícestranný právní úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva. Podmínkou účinnosti veřejnoprávní smlouvy je souhlas ostatních osob, které by byly účastníky podle § 27 odst. 2 nebo 3 správního řádu, přičemž veřejnoprávní smlouva nabývá účinnosti teprve v okamžiku, kdy s ní tyto třetí osoby vysloví písemný souhlas (srov. § 161 odst. 1 a § 168 správního řádu).

Náležitosti veřejnoprávní smlouvy nahrazující stavební povolení (§ 116 stavebního zákona a § 159 a násl. správního řádu) stanoví prováděcí vyhláška ke stavebnímu zákonu č. 526/2006 Sb. v § 8, podle něhož veřejnoprávní smlouva obsahuje označení smluvních stran a označení osob, které by byly účastníky stavebního řízení a pro náležitosti veřejnoprávní smlouvy, která nahrazuje stavební povolení, se použije obdobně ust. § 5 a 6 této vyhlášky, a přílohu veřejnoprávní smlouvy tvoří projektová dokumentace, zpracovaná v rozsahu projektové dokumentace předkládané ke stavebnímu řízení (§ 8 odst. 1, 2 a 3 cit. vyhlášky). V ust. § 5 je pak uvedeno, že stavební povolení kromě obecných náležitostí podle správního řádu obsahuje jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu fyzické osoby nebo název, sídlo a identifikační číslo právnické osoby (bylo-li přiděleno), která je stavebníkem, dále druh a účel povolované stavby nebo její změny, u dočasné stavby dobu jejího trvání, parcelní čísla pozemku podle katastru nemovitostí, na kterých se stavba povoluje, popř. číslo popisné stavby, jejíž změna se povoluje, dále podmínky pro provedení stavby, především z hlediska její komplexnosti a plynulosti, napojení na dopravní a technickou infrastrukturu, odvádění povrchových vod, úprav okolí stavby, ochrany zeleně nebo jejího přemístění, popř. též podmínky pro užívání stavby nebo odstranění stavby a konečně rozhodnutí o případných námitkách účastníků řízení. Další náležitosti zmíněné veřejnoprávní smlouvy nahrazující stavební povolení jsou pak stanoveny dle § 8 dále v ust. § 6 citované prováděcí vyhlášky. Zmíněná veřejnoprávní smlouva o povolení stavby je nepochybně veřejnoprávní smlouvou – dvoustranným právním úkonem, jenž ve smyslu § 159 odst. 1 správního řádu zakládá práva a povinnosti v oblasti veřejného práva. Jedná se o smlouvu subordinační podle § 161 správního řádu, kterou správní orgán uzavřel s osobou, jež by byla účastníkem správního řízení, kdyby takové řízení probíhalo, a to i namísto vydání rozhodnutí (v daném případě stavebního povolení). A právě proto, že se jedná v případě veřejnoprávní smlouvy o dvoustranný právní úkon, tedy nikoliv o rozhodnutí správního orgánu, nelze ji přezkoumávat v odvolacím řízení na základě odvolání, které je přípustné pouze proti rozhodnutí správního orgánu (§ 81 odst. 1 správního řádu). Rozhodnutí správního orgánu, proti němuž je přípustné odvolání, je totiž na rozdíl od veřejnoprávní smlouvy jako dvoustranného právního úkonu individuálním správním aktem, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby, nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá, tedy se jedná o rozhodnutí ve smyslu ust. § 9 správního řádu. Správní řád umožňuje přezkum veřejnoprávních smluv, a to nikoliv v odvolacím řízení z důvodů výše zmíněných, ale ve zvláštní právní úpravě ve správním řádu, jež se týká veřejnoprávních smluv

(část V. správního řádu). Právně relevantním právním prostředkem k přezkumu veřejnoprávní smlouvy je podnět k provedení přezkumného řízení (§ 165 správního řádu). Pro přezkum podle ust. § 165 pak platí obdobně ustanovení o přezkumném řízení (§ 165 odst. 7 správního řádu). Podle § 94 odst. 1 jestliže správní orgán neshledá důvody k zahájení přezkumného řízení, sdělí tuto skutečnost s uvedením důvodů do 30 dnů podateli. A právě takový podnět na přezkum zmíněné veřejnoprávní smlouvy žalobkyně podaly přípisem ze dne 8.2.2010, přičemž o něm žalovaný rozhodl sdělením ze dne 20.10.2010, kterým tento podnět odložil. Žalobkyně se domáhají soudního přezkumu žalovaného sdělení, když jej považují za rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s. ř. s., a to konkrétně v něm spatřují rozhodnutí o odvolání, přičemž za odvolání považují zmíněný podnět k přezkumu ze dne 8.2.2010. V této souvislosti odkazují žalobkyně na nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 27.4.2010, sp. zn. III. ÚS 542/09. S jejich názorem se však soud nemohl ztotožnit z následujících důvodů:

Pokud žalobkyně tvrdí, že jejich podnět ze dne 8.2.2010 k přezkumu veřejnoprávní smlouvy je nutné považovat za odvolání, tak by základním zákonným předpokladem pro přezkum v odvolacím řízení musela být existence rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tedy na počátku by musel existovat individuální správní akt jako výsledek autoritativního rozhodnutí správního orgánu ve smyslu ust. § 9 správního řádu. Zmíněná veřejnoprávní smlouva o povolení stavby však rozhodně takovým individuálním správním aktem, tedy rozhodnutím správního orgánu, jež by bylo možné napadnout odvoláním, rozhodně není, když se jedná o dvoustranný právní úkon (argumentace soudu viz výše). V tom případě není možné považovat podnět žalobkyň k přezkumu veřejnoprávní smlouvy ze dne 8.2.2010 za odvolání proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu ust. § 81 správního řádu, ostatně jak z označení, tak i z obsahu tohoto podnětu jednoznačně vyplývá, že se jedná o podnět k přezkoumání dle § 165 správního řádu, tedy nejedná se o odvolání (uvedený podnět je označen jako podnět k přezkoumání i výslovně v ust. § 165 odst. 1 správního řádu). Každé podání je samozřejmě nutné posuzovat podle jeho obsahu, když však je nutné zároveň respektovat vůli toho, kdo byl autorem jakéhokoliv podání adresovaného správnímu orgánu. Jinými slovy, ani soud nemůže nerespektovat tuto vůli byť i na základě pozdějšího názoru podatele projeveného v žalobě, tedy obrazně řečeno ani soud nemůže zpětně „přemalovat“ jeho podání, tedy změnit v podstatě vůli podatele se zpětnou účinností, přičemž ani sám podatel nemůže zpětně změnit tuto svou vůli se zpětnou účinností projevenou v takovém podání. I pro něj totiž podle názoru soudu platí zásada právní jistoty.

Pro daný případ tak nelze aplikovat nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 27.4.2010, sp. zn. III. ÚS 542/09, který se týkal zcela skutkově odlišného případu. Ve věci, která byla předmětem rozhodovací činnosti Ústavního soudu, se jednalo o zcela jiný skutkový stav: na rozdíl od věci projednávané krajským soudem se jednalo o případ, kdy stavba nebyla povolena veřejnoprávní smlouvou, ale řádným stavebním povolením, a dále, na rozdíl od zmíněného podnětu žalobkyň, v projednávané věci bylo podáno odvolání proti stavebnímu povolení, když podání stěžovatele bylo označeno jako „odvolání“. Jak konstatoval Ústavní soud v citovaném nálezu, „stěžovatel od počátku zdůrazňoval, že jeho podání bylo odvoláním proti stavebnímu povolení a že měl být účastníkem řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo.“ Stále je však mít nutné na paměti, že v případě projednávaném Ústavním soudem bylo na počátku stavební povolení, které bylo vydáno jako individuální správní akt správního orgánu, tedy bylo možné se proti němu odvolat. Na toto odvolání však ve věci řešené Ústavním soudem správní orgán nereagoval úkonem, který by přímo označil jako „rozhodnutí“, ale pouze

sdělením. A právě pro takový případ Ústavní soud uvedl, že „jestliže zákon ukládá rozhodnout o podání označeném jako „odvolání“ a shledá-li správní orgán, že se jedná o odvolání nepřípustné, jež je nutné zamítnout, protože ku příkladu bylo podáno osobou k tomu neoprávněnou ..., nesmí se správní orgán tomuto úkonu vyhýbat tím, že na podání bude reagovat sdělením, jež by soudně přezkoumatelné nebylo. Je-li takové sdělení jedinou reakcí správního úřadu na podané odvolání tzv. opomenutého účastníka řízení, z něhož plyne, že nebyly shledány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí ..., pak je zřejmé, že se správní orgán podaným odvoláním zabýval, byť o něm nerozhodl úkonem formálně označeným jako „rozhodnutí“. Považuje-li opomenutý účastník řízení takové sdělení za rozhodnutí o jeho odvolání, musí jej soud přezkoumat i z tohoto hlediska a nemůže se přitom vyhnout skutkovému a právnímu kontextu; předpokladem pro postup správního orgánu dle ust. § 92 odst. 1 věta 2 ve spojení s ust. § 94 odst. 1 věta poslední správního řádu je jeho zamítavé rozhodnutí o podaném odvolání, a proto soud musí a priori vycházet z toho, že vůle správního orgánu zamítnout odvolání projevona byla“ (srov. náleží Ústavního soudu ČR ze dne 27.4.2010, sp. zn. III. ÚS 542/09). V projednávané věci však na rozdíl od případu řešeného Ústavním soudem žalobkyně nepodalily podáním označeným jako „odvolání“ proti rozhodnutí správního orgánu, ale podaly podnět podle § 165 správního řádu k přezkoumání, a to nikoliv rozhodnutí správního orgánu, ale veřejnoprávní smlouvy. Z žádného podkladu založeného ve správním spisu, a to ani z výše uvedeného podnětu, nevyplývá, že by v průběhu správního řízení žalobkyně považovaly tento podnět za odvolání, to učinily (dle názoru krajského soudu zcela účelově), až v žalobě. Tvrzením žaloby však žalobkyně nemohly se zpětnou účinností změnit svoji vůli projevona ve zmíněném podnětu k přezkumu, a tím spíše ani nemohly změnit uvedenou veřejnoprávní smlouvu na rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tedy na individuální správní akt. Právě proto, že uvedený jejich podnět je nutné posuzovat podle jeho obsahu a podle platné právní úpravy, tak nelze z hlediska zásady zákonnosti a právní jistoty zpětně v soudním řízení změnit skutkový stav věci, který jednoznačně z uvedených skutečností a z právní úpravy vyplývá, že totiž žalobkyně nepodalily odvolání proti rozhodnutí správního orgánu, ale že skutečně podaly jen podnět k přezkumu veřejnoprávní smlouvy podle § 165 správního řádu. Z tohoto důvodu zmíněný náleží Ústavního soudu na daný případ vůbec nedopadá. Jinou argumentaci, kterou by žalobkyně projevily v jiných žalobních bodech, než uvedly v žalobě, nebyl povinen a ani oprávněn krajský soud za ně domýšlet, když v tomto soudním řízení platí dispoziční zásada, dle které soud se v tomto soudním řízení může zabývat pouze námitkami, jež žalobkyně uvedly v žalobních bodech v žalobě. Opačný postup soudu by byl popřením uvedené dispoziční zásady. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že tvrzení žalobkyně o možnosti soudního přezkumu sdělení žalovaného jako údajného rozhodnutí o odvolání bylo nesprávné, když o žádné takové rozhodnutí se nejednalo.

Krajský soud v podstatě již obicter dictum se zabýval i možností soudního přezkumu žalovaného sdělení jako výsledku přezkumu podle ust. § 165 správního řádu, který se týkal zmíněné veřejnoprávní smlouvy. V tomto případě platí pro přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy obdobné ustanovení o přezkumném řízení s tím, že správní orgán není vázán lhůtami uvedenými v § 96 odst. 1 a v § 97 odst. 2 správního řádu (§ 165 odst. 7 správního řádu). Pro toto přezkumné řízení tak platí ust. § 94 správního řádu, když v projednávané věci připsal žalovaný žalobkyním, že „neshledal v postupu stavebního úřadu v předmětné správní věci pochybení či nezákonnost, pro které by byl nucen přezkoumat předmětnou veřejnoprávní smlouvu v přezkumném řízení“ a jejich podnět

odložil. Jestliže sdělení správního orgánu vydané postupem podle ust. § 94 správního řádu ve vztahu k přezkumu pravomocných rozhodnutí není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. a takový úkon je vyloučen z přezkoumání soudem ve správním soudnictví (srov. rozsudek NSS ze dne 14.2.2008, čj. 7As 55/2007-71), tak tím spíše takové sdělení vydané v souvislosti s přezkumem veřejnoprávních smluv, tedy nikoliv individuálních správních aktů, též není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., když za takové rozhodnutí ve smyslu § 65 nelze považovat ani zmíněnou veřejnoprávní smlouvu.

Na druhé straně je nutné si uvědomit, že zmíněná veřejnoprávní smlouva je aktem, který je způsobilý zasáhnout veřejná subjektivní práva a povinnosti, když na jejím základě vzniká právo stavebníkovi ke stavbě dle § 116 stavebního zákona, stejně jako je tomu v případě postupu autorizovaného inspektora ve zkráceném stavebním řízení podle § 117 odst. 1 stavebního zákona (srov. rozsudek NSS ze dne 4.8.2010, čj. 9As 63/2010-111).

Proto nelze ponechat bez soudní ochrany případy, kdy při uzavření veřejnoprávní smlouvy dojde ke zjevným excesům, a to zejména k obcházení zákona. Krajský soud tím má na mysli zejména případy, kdy veřejnoprávní smlouva je v rozporu s právními předpisy, porušuje zákaz obcházení právních předpisů (in fraudem legis) (§ 159 odst. 2 správního řádu). Veřejnoprávní smlouva totiž může být vydána při splnění již výše zmíněných zákonných podmínek, kdy základní podmínkou účinnosti veřejnoprávní smlouvy je souhlas těch osob, jež neuzavřely veřejnoprávní smlouvu, ale byly by účastníky správního řízení, tj. v projednávané věci stavebního řízení. Proto pokud by žalobkyně tvrdily, že byly opomenutými účastníky stavebního řízení, jež mělo být v dané věci vedeno, a že tedy nebyla splněna zmíněná podmínka účinnosti uvedené veřejnoprávní smlouvy, protože nebyl dán souhlas žalobkyň, které by jinak byly účastníky stavebního řízení, jehož předmětem by bylo vydání stavebního povolení na zmíněnou stavbu, tak žalobkyně mají účinný právní prostředek pro vyslovení neúčinnosti zmíněné veřejnoprávní smlouvy. Pokud zmíněné podmínky splněny nejsou, když např. by nebyly získány souhlasy žalobkyň jako osob, které by byly účastníky stavebního řízení (přičemž je nutné vycházet jako ve stavebním řízení či v jiném správním řízení z materiálního pojetí účastenství, tedy že účastníkem je ten, kdo splňuje zákonné podmínky účastenství bez ohledu na to, jestli byl nebo nebyl opomenut), tak stavebníkovi nemůže vzniknout právo provést stavbu, neboť nebudou splněny zákonné podmínky pro nabytí účinnosti zmíněné veřejnoprávní smlouvy. Avšak rozhodnout o tom, zda zmíněná veřejnoprávní smlouva nabyla či nenabyla účinnosti, musí v první fázi správní orgán, nikoliv soud ve správním soudnictví. Pokud žalobkyně byly skutečně opomenutými účastníky a absence jejich souhlasu jako podmínky účinnosti veřejnoprávní smlouvy ve smyslu § 161 odst. 1 správního řádu skutečně způsobila, že tato veřejnoprávní smlouva nenabyla účinnosti, mohou žalobkyně požádat příslušný stavební úřad na základě § 142 správního řádu o vydání deklaratorního rozhodnutí o tom, že stavebníkovi na základě § 116 stavebního zákona právo ke stavbě povolené veřejnoprávní smlouvou nevzniklo a zmíněná veřejnoprávní smlouva nenabyla právní účinnosti, neboť nebyly splněny všechny k tomu zákonem stanovené podmínky, tj. že v daném případě tedy nebyly opatřeny souhlasy žalobkyň ve smyslu ust. § 161 odst. 1 správního řádu. Podle názoru krajského soudu nelze, v nadsázce řečeno, „v horlivém zápalu a nadšení“ za účelem poskytnutí soudní ochrany práv žalobkyň, a to i kdyby v případě řádně vedeného stavebního řízení měly být jeho účastníky, připustit „za každou cenu“ okamžitý přístup k poskytnutí soudní ochrany a opomíjet ty právní prostředky, které žalobkyně před poskytnutím soudní ochrany mohou vyčerpat. Jestliže tedy žalobkyně mají

možnost využít výše naznačené cesty směřující k následné soudní ochraně, a to prostřednictvím institutu deklaratorního rozhodnutí vydaného podle § 142 správního řádu, tak je podle názoru krajského soudu neúčelné „lámat skutkový stav věci a právní úpravu přes koleno“, tedy vymýšlet právní konstrukce zahrnující např. názor o tom, že veřejnoprávní smlouva v dané věci byla rozhodnutím správního orgánu I. stupně, zmíněný podnět k jejímu přezkumu pak že byl odvoláním podle správního řádu a zmíněné sdělení žalovaného že bylo rozhodnutím o odvolání, jak to tvrdily žalobkyně v žalobě. Krajský soud je si samozřejmě vědom i takových možností, kdy lze judikovat contra legem, avšak pokud platná právní úprava umožňuje žalobkyním možnost postupu, kdy se mohou domoci vydání správního rozhodnutí, podléhajícímu soudnímu přezkumu, tedy v dané věci deklaratorního rozhodnutí výše zmíněného vydaného podle § 142 správního řádu, tak nemůže dojít k porušení práva žalobkyň na poskytnutí soudní ochrany proti nezákonnému rozhodnutí správního orgánu.

Z výše zmíněných důvodů musel krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítnout (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož neúspěšné žalobkyně neměly právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému toto právo podle obsahu spisu nevzniklo.

P o u ě n í : Toto rozhodnutí nabývá **právní moci dnem doručení** účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.). Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná **kasační stížnost** k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně, kterou lze podat z důvodů a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s. ř. s. ve **lhůtě dvou týdnů** po doručení rozhodnutí prostřednictvím Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s., a contrario).

V Pardubicích dne 3.2.2011

JUDr. Jan Dvořák, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Monika Marelová